

Udarbejdet af	Jens Peter Christensen, Øystein Angen
Øvrige deltagere	
Kontaktperson i FVST	Louise Fensholdt

Dato for henvendelse	Dato for svarfrist	Dato for afsendelse	Versionsnummer
22-08-2023	22-08-2023		

Journalnummer/sagsnummer	FVST	KU	SSI
	2023-14-81-24543	061-0359/23-3680	23/03580

Besvarelse vedr.

- Behandling af fugle under offentligt tilsyn grundet infektion med *Chlamydia (Chlamydomyces) psittaci* (ornitose)

Bestilling

- Fødevarestyrelsen ønsker en revurdering og hvis det findes relevant, opdatering af behandlingsregimet for ornitose hos fugle og fjerkræ. Fødevarestyrelsen pålægger ved bekræftet smitte med *C. psittaci* minimum 45 dages behandling med antibiotika (typisk tetracyclin, oral opløsning).

Svar

- Generelt har anbefalinger vedrørende behandlingen af ornitose ikke ændret sig væsentligt gennem mange år (Vanrompay, 2013, Van Wettere, 2016). Der er dog sket en modificering af tidligere forslag til behandling, som der her skal redegøres for. Dog er det væsentligt at påpege at den optimale behandlingsperiode ikke er videnskabeligt bevist (Balsamo et al., 2017). Off-label brug og andre lovmæssige aspekter behandles ikke i denne besvarelse.

Doxycyklin anbefales til brug ved medicinering af psittacine fugle. Det absorberes bedre og elimineres langsommere end andre tetracykliner, hvilket tillader lavere doser eller mindre hyppig applikation. Behandlede fugle skal overvåges for doxycyklin forgiftning, som inkluderer: nedstemthed, inaktivitet, nedsat appetit, tilsmudsning med grøn/gullig urat og ændrede levertal (højt serum aspartat aminotransferase og laktat dehydrogenase og høj serum koncentration af gallesyrer (Vanrompay, 2013).

Ved medicinering i vand anbefales generelt 400 mg/L doxycyklin til psittacine fugle. Medicinholdigt vand bør forberedes hver dag i rene beholdere (Balsamo et al., 2017). Oral behandling via calcium sirup anbefales i koncentrationen 25–50 mg/kg hver 24. time (Balsamo et al., 2017). Historisk har man brugt en behandlingsperiode på 45 dage undtaget undulater, hvor 30 dage har vist sig at kunne være effektiv. Nogle studier har dog vist at kortere perioder på 21-30 dage også kan være effektive for parakitter (Guzman et al., 2010). Hvis korte behandlingstider bruges, anbefales det at re-teste fuglene med en PCR baseret metode 2-4 uger efter behandling. (Balsamo et al., 2017).

Azithromycin, injektabel oxytetracyclin, chlortetracyclin og enrofloxacin er også blevet brugt, men doxycyklin anses som "drug of choice".

Mht behandling af fjerkræ (kalkuner og høns) har anbefalingerne heller ikke ændret sig meget over årene. Det anbefales stadig at behandle kalkuner og høns med klortetracyclin i 2 uger med koncentrationer på mellem 400-750 gram/ton foder (Vanrompay, 2013; Van Wettere, 2016). Hvis elimination af mikroorganismen er målet, angives behandling at skulle vare i 45 dage (Van Wettere, 2016). Varmebehandling af foderet kræver opmærksomhed, eftersom varme ved pelletering kan reducere koncentrationen af aktivt stof (Vanrompay, 2013). Man bør undgå calcium supplering af foderet, da det udfælder det aktive stof og derved reducerer effekten. Calcium koncentrationen bør højst være 0.7% (Van Wettere, 2016). På grund af, blandt andet, lange tilbageholdelsestider for tetracykliner er behandling næppe noget, der vil blive relevant i Danmark.

Alternativt kan doxycyclin og enrofloxacin også bruges i drikkevandet. For æglæggere er det også problematisk med de lange tilbageholdelsestider, hvorfor det anses for mindre sandsynligt med behandling af disse flokke (Van Wettere, 2016).

Referencer

Gary Balsamo, Angela M. Maxted, Joanne W. Midla, Julia M. Murphy, Ron Wohrle, Thomas M. Edling, Pilar H. Fish, Keven Flammer, Denise Hyde, Preeta K. Kutty, Miwako Kobayashi, Bettina Helm, Brit Oiulfstad, Branson W. Ritchie, Mary Grace Stobierski, Karen Ehnert, Thomas N. Tully Jr. Compendium of Measures to Control Chlamydia psittaci Infection Among Humans (Psittacosis) and Pet Birds (Avian Chlamydiosis), 2017. Journal of Avian Medicine and Surgery. VOL. 31 · NO. 3 | SEPTEMBER 2017

Guzman DSM, Diaz-Figueroa O, Tully T Jr, et al. Evaluating 21-day doxycycline and azithromycin treatments for experimental Chlamydophila psittaci infection in cockatiels (Nymphicus hollandicus). J Avian Med Surg. 2010; 24 (1):35–45.

Vanrompay, D. Avian Chlamydiosis, in: The 13th edition of Diseases of Poultry. Editor in chief, David E. Swayne, associate editors: J.R. Glisson; L.R. McDougald; L. K. Nolan; D.L. Suarez and V. Nair. Wiley-Blackwell (2013). Pp 1055-1073.

Van Wettere, A.J. (2016). Avian Chlamydiosis in: The eleventh edition of The Merck Veterinary Manual, Editor in chief: Susan E. Aiello. 2016 MERCK & CO., INC. Pp. 2808-2812.